

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 218/2013
18.12.2013. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Предрага Глигоријевића, Љубице Кнежевић-Томашев, Веска Крстајића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Зорицом Стојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног В.Т., због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Т., адв. П.С., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 3К бр. 160/12 од 21.06.2013. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 2948/13 од 27.09.2013. године, у седници већа одржаној дана 18.12.2013. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Т., адвоката П.С., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 3К бр. 160/12 од 21.06.2013. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 2948/13 од 27.09.2013. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву 3К бр. 160/12 од 21.06.2013. године окривљени В.Т. оглашен је кривим због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 12 година у коју му је урачунато и време проведено у притвору по решењу тога суда Ки број 74/12 од 01.08.2012. године а које се окривљеном рачуна од 31.07.2012. године од 08.00 часова па до правноснажности пресуде с'тим што притвор окривљеном може трајати до упућивања у установу за извршење казне, али најдуже док не истекне време трајања казне у изреченој пресуди, сходно члану 63. КЗ.

Истом пресудом оштећени Ј., Љ. и С.С.1, сви из С., које заступа адв. Б.П. из С., су ради остваривања имовинско-правног захтева упућени на парницу, док је окривљени В.Т. обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 274.021,00 динар, а на име паушала износ од 10.000,00 динара, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Окривљени је такође обавезан на плаћање трошкова оштећених Ј., Љ. и С.С.1 које су имали за ангажовање адвоката - пуномоћника Б.П. из С., а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 2948/13 од 27.09.2013. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Панчеву и

бранилаца окривљеног В.Т., адв. К.З. и адв. П.С., а пресуда Вишег суда у Панчеву 3К бр. 160/12 од 21.06.2013. године, потврђена.

Против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву 3К бр. 160/12 од 21.06.2013. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр. 2948/13 од 27.09.2013. године бранилац окривљеног В.Т., адв. П.С., поднео је захтев за заштиту законитости, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП-а, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, укине обе нижестепене пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак као и да у складу са одредбом члана 488. ЗКП-а позове браниоца окривљеног на седницу већа Врховног касационог суда.

Врховни касациони суд је након што је примерак захтева доставио Републичком јавном тужиоцу, одржао седницу већа у смислу члана 490. ЗКП-а („Службени гласник РС“, број 72/11 и 121/12), о којој није обавестио јавног тужиоца нити браниоца окривљеног, јер веће у смислу члана 488. став 2. ЗКП-а није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је поднет захтев, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног В.Т. је неоснован.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Т. се, у разлозима за подношење, истиче и указује да је побијаним пресудама повређен закон на штету окривљеног и то повреде одредби члана 438. став 2. тач.1., 2. и 3., члана 439. тач. 1., 2. и 3. сада важећег ЗКП односно одредби члана 368. став 1. тач.10. и 11. и члана 369. тач. 1., 2., 3. и 4. раније важећег ЗКП. Одбрана сматра и да је окривљеном у овом поступку повређено и Уставом зајемчено право на правично суђење - право на образложену судску одлуку (члан 32. Устава Републике Србије) као и право на посебна права окривљеног (члан 33. Устава Републике Србије) која уставна права се непосредно примењују.

Одредбама Законика о кривичном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/2011...) који се, у смислу одредбе члана 608., примењује почев од 1.октобра 2013. године (изузев у поступку за кривична дела за која је посебним законом одређено да поступа јавно тужилаштво посебне надлежности) одређено је: да "против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости" (члан 482. став 1.); да "захтев могу поднети републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а окривљени искључиво преко браниоца" (члан 483. став 1. и 3.); да се "у захтеву мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.), а у случају из члана 485. став 1. тач.2) и 3) овог законика мора се доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права" (члан 484.); да се "захтев може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу: 1) повређен закон; 2) примењен закон за који је одлуком Уставног суда утврђено да није у сагласности са Уставом, општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима; 3) повређено или ускраћено људско право и слобода окривљеног или другог учесника у поступку које је зајемчено Уставом или

Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима а то је потврђено одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права" (члан 485. став 1.); да "због повреда овог законика (члан 74, члан 438. став 1. тач. 1) и 4) и тач. 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тач. 1) до 3) и члан 441. ст. 3. и 4.) учињених у првостепеном и поступку пред апелационим судом окривљени може поднети захтев за заштиту законитости у року од 30 дана од дана када му је достављена правноснажна одлука, под условом да је против те одлуке користио редовни правни лек" (члан 485. став 4.) те да ће се "законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС”, бр. 58/04, 85/05, 85/05 – др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 – др. закон, 72/09 и 76/10)" (члан 604. став 1.).

Имајући у виду цитиране законске одредбе Врховни касациони налази да повреде закона и то одредбе члана 438. став 2. тач. 2) и 3) ЗКП (односно 368. став 1. тач. 11. и став 2. ранијег ЗКП) које истиче бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости не представљају законом дозвољен разлог за подношење захтева а да уз захтев није достављена и одлука Уставног суда којом је потврђено да су окривљеном ускраћена или повређена уставом зајемчена права из члана 32. и 33. Устава Републике Србије, а која је прописана чланом 484. ЗКП као услов за подношење захтева.

Налазећи да су остале повреде закона које се истичу у поднетом захтеву браниоца (повреда одредби члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тач.1), 2) и 3)) законом прописани и дозвољени разлози за подношење, Врховни касациони суд је постојање истакнутих повреда закона у нападнутим пресудама и са тим у вези законитост предузетих радњи, у смислу одредбе члана 604. став 1. ЗКП, ценио по одредбама ранијег Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ”, бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС”, бр. 58/04, 85/05, 85/05 – др. закон, 115/05, 49/07, 122/08, 20/09 – др. закон, 72/09 и 76/10) те је нашао да је захтев за заштиту законитости неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости указује на постојање повреде закона из члана 438. став 2. тач. 1) ЗКП (односно члана 368. став 1. тач. 10. ранијег ЗКП). Ова повреда одредаба поступка, и по ранијем и по новом ЗКП, састоји се у томе да се "пресуда заснива на незаконитом доказу" с тим што је, по новом ЗКП, реч о релативно битној повреди која неће постојати "ако је очигледно да би и без тог доказа била донесена иста пресуда". Иако подносилац захтева означава доказе који су по његовом ставу "незаконити" (налаз и мишљење вештака др.Љ.Б., исказ сведока А.М. са главног претреса од 21.02.2013. године и исказ сведока С.Р.) у захтеву уопште не даје законом предвиђене разлоге због којих би се ови докази морали сматрати незаконитим и да се на њима не може засновати судска пресуда.

Наиме, одредбом члана 84. ЗКП одређено је да су незаконити докази они који су прибављени противно одредби 16. став 1. ЗКП (којом је пак одређено да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим законом, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног

права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа (у битном идентична је и одредба члана 18. став 2. ранијег ЗКП.). Дакле, да би се један доказ сматрао "незаконитим" неопходно је утврдити да је он "посредно или непосредно сам по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом..." У конкретном случају, подносилац у захтеву уопште не указује на то због чега би ови докази били незаконити односно, да ли су (и због чега) било сами по себи било по начину прибављања, у супротности са одредбама овог законика, ког другог закона, Устава и др. Суштински, а што уосталом и наводи, подносилац захтева сматра да су искази сведока М. и Р. "нелогични, недоследни и исконструисани и заинтересовани" а "нејасан, непотпун, погрешан и противречан" налаз и мишљење вештака др. Љ.Б. "па се зато на њима не може заснивати судска одлука" и у поднетом захтеву образлаже из којих разлога овим сведоцима и вештаку није требало веровати те се тако оспорава правилност утврђених чињеница а не законитост радњи у поступку и пресуда.

Надаље, неосновано се у поднетом захтеву, указује на постојање повреде закона из члана 439. тач.1) ЗКП (односно члана 369. тач.1) ранијег ЗКП) и повреде закона из члана 439. тач. 2) ЗКП (односно из члана 369. тач. 3) ранијег ЗКП). Ове повреде закона подносилац захтева сагледава у томе што сматра да је окривљени критичном приликом поступао у нужној одбрани те да стога, у смислу одредбе члана 19. КЗ у његовим радњама нема елемената кривичног дела, односно да се у радњама окривљеног стичу обележја кривичног дела убиство на мах из члана 115. КЗ а не убиство из члана 113. КЗ јер су, по ставу подносиоца захтева, у конкретном случају испуњени сви услови за постојање овог привилегованог облика кривичног дела.

Правноснажним пресудама које се оспоравају овим захтевом за заштиту законитости, окривљени Т. оглашен је кривим што је критичном приликом, "лишио живота једно лице тако што је ... у стању смањене урачунљивости али не у битној мери услед јаког афекта страха, беса, срџбе и обичног пијанства ... након краће расправе са оштећеним С.С.2 из џепа од јакне извадио је један нож бритву коју је те вечери понео са собом иако је иначе не носи и обратио им се речима бежите од мене, након чега му је ипак пришао оштећени С.С.2 и окр. Т. га је убо два пута ножем који је држао у руци и то једном у пределу грудног коша а други пут у пределу левог слабинског предела и нанео му тешке телесне повреде опасне по живот у виду убодне ране у пределу срца ... и убодну рану ...левог бубрега... од којих је повреда оштећени и преминуо". Из оваквог описа радње извршења кривичног дела, по мишљењу Врховног касационог суда, јасно произилазе сва битна обележја кривичног дела убиство из члана 113. КЗ а не ког другог кривичног дела па ни убиство на мах из члана 115. КЗ а на што се неосновано указује у захтеву за заштиту законитости. Такође, у опису радње извршења кривичног дела и чињеничним утврђењима није описан никакав напад пок. оштећеног те се тако предузете радње окривљеног и не описују као "одбијање истовременог противправног напада" а што су све неопходни услови за примену института нужне одбране из члана 19. КЗ те се стога и не може говорити да је доношењем правноснажне пресуде повређен закон на штету окривљеног а по питању да ли је дело за које се оптужени гони кривично дело (члан 369. тач.1)

ранијег ЗКП) односно да ли је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити (члан 369. тач.3) ранијег ЗКП).

У односу на повреду закона из члана 439. тач.3) новог ЗКП односно 369. тач.4) ранијег ЗКП подносилац захтева истиче да је и одлуком о кривичној санкцији повређен закон на штету окривљеног и то образлаже навођењем више олакшавајућих околности које "нарочито негирају оправданост изречене казне". Међутим, неопходно је имати у виду да је за кривично дело убиство из члана 113. КЗ а за које је окривљени Т. оглашен кривим, предвиђено да ће се његов учинилац казнити казном затвора од пет до петнаест година те нема сумње да одлуком о осуди на казну затвора у трајању од дванаест година на коју је овај окривљени осуђен није повређен закон ни на његову штету ни у његову корист (осуђен је и на кривичну санкцију коју предвиђа закон - казну затвора и у трајању које је унутар законом прописаних граница) а то што суд евентуално није уопште ценио неке олакшавајуће околности или их је ценио погрешно не представља ову повреду закона него евентуално повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП (члана 371. став 1. ранијег ЗКП) а која пак, имајући у виду одредбе члана 485. став 4. ЗКП, није законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости.

Са свега изложеног, оценивши, из изнетих разлога, да је захтев за заштиту законитости неоснован, Врховни касациони суд је, на основу одредби члана 30. став 1. Закона о уређењу судова и члана 491. став 1. ЗКП („Сл. гласник РС“, број 72/11 и 121/12), донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Зорица Стојковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**